

Sıfat çekimi

die Adjektivdeklinatıon

«ein guter Auto» değil, «ein gutes Auto» — sistem burada çöküyor. Türkçe sıfat hiç değişmez; Almancada artıkel varsa, yoksa, ein mi die mi — üç durum var.

Sıfat çekimi, ismin önünde kullanıldığında aldığı eklerdir: guter, gute, gutes, guten.

A2 yolunda 3/21

7 bölüm

~7 dk okuma

22 soruluk test

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01

00:10

Şu an: işaret bir kez görünür

KISAYOL

Cinsiyet-hâl işareti cümlede **tam bir kez** görünür. Artıkel taşıyorsa sıfat **-e** ya da **-en** ile geçirir; artıkel yoksa **işareti sıfat taşır**.

Önce şu üç cümleye bak. Aynı sıfat, aynı isim, üç farklı ek — ve neden değiştiği tam olarak görünüyor:

Üçünde de o küçük **-r** aynı işi yapıyor: «bu kelime eril ve yalın hâlde» diyor. Değişen tek şey **kim taşıyor**. Almanca bu işareti asla iki kez göstermez, asla da atlamaz.

① Dilbilgisi kitaplarının «zayıf · karma · güçlü çekim» dediği üç tablo işte bu üç durum. Adlarını ezberlemene gerek yok — **artikel işareti taşıyor mu, taşımıyor mu**, tek soru bu.

Bölüm 02 01:10

Türkçede neden hiç zorlanmıyorsun

Dürüst olalım: Türkçede sıfat **hiç değişmez**. *büyük ev · büyük evler · büyük evde · büyük evin* — dördünde de «büyük». Bu yüzden Almandaki bu sistem sana tamamen yabancı geliyor ve **haklısın**.

Ama Türkçede buna çok benzeyen bir refleks var: **ünlü uyumu**. «evde» ama «okulda». Kimse sana tablo göstermedi, yine de hatasız yapıyorsun — çünkü **ek, kendinden öncekine bakarak** şekil alıyor.

Almanca sıfat eki de tam olarak bunu yapıyor: **kendinden öncekine bakıyor**. Öncesinde işaret taşıyan bir artikel varsa gevşiyor, yoksa işi üstleniyor. Mekanizma tanıdık, sadece tetikleyen şey farklı.

Bölüm 03 02:10

Durum 1 — artikel varsa: sadece iki ek

der · die · das · dieser · jeder · welcher — bunların hepsi işareti taşıyor. Sıfata iş kalmıyor ve **yalnız iki ek** kullanılıyor: **-e** ve **-en**.

	ERİL DER WEIN	DIŞIL DIE MILCH	NÖTR DAS BIER	ÇOĞUL DIE WEINE
Nominativ	der gute	die gute	das gute	die guten
Akkusativ	den guten	die gute	das gute	die guten
Dativ	dem guten	der guten	dem guten	den guten

Tabloya bakma, **şekline** bak: sol üst köşede beş tane **-e** var, gerisi hep **-en**. Ezberlenecek şey o beş hücre — on iki hücre değil.

Yani kural tek cümle: **Nominativ'in üçü ve Akkusativ'in dişil-nötrü -e; kalan her şey -en**. Beş hücre **-e**, yedi hücre **-en**.

❶ Konuşma sırasında hesap yapacak vaktin yok. Pratik kestirme: **emin değilsen -en de**. Bu tabloda on iki hücrenin yedisi zaten **-en** — yani rastgele bile tutturma ihtimalin yarıdan fazla.

REKLAM

728 × 90

Bölüm 04 03:40

Durum 2 — ein varsa: üç hücre değişir, gerisi aynı

ein • kein • mein • dein • sein • ihr • unser ailesi. Sorun şu: **ein** üç yerde **çıplak** — hiçbir ek almıyor, yani işareti taşımıyor. O üç yerde sıfat devreye giriyor.

	ERİL	DIŞIL	NÖTR	ÇOĞUL
Nominativ	ein guter Wein	eine gute Milch	ein gutes Bier	keine guten Weine
Akkusativ	einen guten Wein	eine gute Milch	ein gutes Bier	keine guten Weine
Dativ	einem guten Wein	einer guten Milch	einem guten Bier	keinen guten Weinen

Bu tabloyu birinciyle yan yana koy: **tam üç hücre** farklı — Nom. eril (**-er**), Nom. nötr ve Akk. nötr (**-es**). Gerisi harfi harfine aynı.

Neden tam o üçü? Çünkü **ein** tam o üç yerde eksiz duruyor: **ein** Wein · **ein** Bier. Karşılaştır: **eine** Milch, **einen** Wein, **einem** Bier — bunlarda ek var, o yüzden sıfat rahat.

TUZAK 01

«ein gute Wein» — en sık yapılan hata

Birinci tabloyu ezberleyip ikincisine geçmeyenler tam burada takılıyor. **der gute Wein** doğru, ama **ein gute Wein** yanlış — çünkü **ein**'de o **-r** yok, birinin taşıması lazım.

✗ **Das ist ~~ein gute~~ Wein.**

Yanlış — işaret kayboldu.

✓ **Das ist **ein guter** Wein.**

Bu iyi bir şarap.

Kontrol yöntemi: **artikeli sil, ne kalması gerektiğine bak.** «... Wein» eril yalın → işaret **-r**. Artikel taşımıyorsa sıfat taşır.

Bölüm 05

05:00

Durum 3 — artikel yoksa: sıfat artikel olur

Üçüncü durum en kolayı ama en az öğretileni. Artikel hiç yoksa sıfat **artikelin kendi ekini** alıyor. Yani **der**'in **-r**'si, **das**'ın **-s**'i doğrudan sıfata geçiyor.

	ARTİKEL EKİ	SIFAT	ÖRNEK
Nom . eril	der	guter	Guter Wein ist teuer .
Nom . dişil	die	gute	Gute Milch ist frisch .
Nom . nötr	das	gutes	Gutes Bier braucht Zeit .
Akk . eril	den	guten	Ich trinke guten Wein .
Dat . eril	dem	gutem	mit gutem Wein
Çoğul	die	gute	Gute Weine sind teuer .

Tek istisna Dativ çoğul: **guten Weinen** — orada **-en**. Gerisinde sıfat, artikelin ekini birebir kopyalıyor.

Bu durumla nerede karşılaşacaksın? **Sayılamayan isimlerde ve çoğullarda** — yani mutfakta, markette, menüde. Artikelsiz konuşmak günlük Almancanın yarısı:

Kimsenin söylemediği kısım: sıfatın çekilmediği yer

Bütün bu tablolar **yalnız isimden ÖNCE gelen sıfat** için geçerli. Sıfat fiilden sonra geliyorsa **hiç çekilmez** — ve bu, öğrencilerin farkında olmadan zaten doğru yaptığı ama sonra bozduğu yer.

✓ **Der Wein ist gut.**

Şarap iyi. — ek YOK.

✓ **Das ist ein guter Wein.**

Bu iyi bir şarap. — isimden önce, ek VAR.

✗ **Der Wein ist guter.**

Yanlış — yüklem konumunda ek olmaz.

Aynısı zarf gibi kullanıldığında da geçerli: **Er spricht gut Deutsch.** — burada **gut** fiili niteliyor, isme yapışmıyor, o yüzden çıplak.

① Yani cümlelerinin **yarısında bu tabloyu hiç kullanmayacaksınız.** «X iyidir · X güzeldir · X pahalıdır» kalıbında sıfat hep çıplak. Tablo yalnız sıfatı ismin önüne koyduğunda devreye giriyor.

TUZAK 02

İki sıfat yan yana gelirse

İki sıfat aynı ismi niteliyorsa **ikisi de aynı eki alır**. Biri çekilip öteki çıplak kalmaz.

- ✓ **ein großer, alter Baum**
büyük, yaşlı bir ağaç — ikisi de -er.
- ✓ **mit frischem, kaltem Wasser**
taze, soğuk suyla — ikisi de -em.

TUZAK 03

hoch · teuer · dunkel — yazılırken harf düşer

Üç sıfat çekilirken kök harfi kaybediyor. Söylerken zaten böyle söylüyorsun, yazarken karışıyor.

SIFAT	YÜKLEM HÂLİ	ÇEKİMLİ HÂLİ
hoch	Der Turm ist hoch .	ein hoher Turm — c düşer
teuer	Das ist teuer .	ein teurer Wein — e düşer
dunkel	Es ist dunkel .	ein dunkles Zimmer — e düşer

Bölüm 07

07:00

Bu hafta ne yapacaksın

Bu konu tablo ezberleyerek **oturmaz** — kırk sekiz hücreyi kimse akılda tutamıyor. Refleks kurmanın tek yolu aynı ismi üç durumda da söylemek.

- Bir isim seç (**der Kaffee**) ve bir sıfat (**stark**).
- Üç durumu arka arkaya söyle: **der starke Kaffee · ein starker Kaffee · starker Kaffee**.
- Sonra Akkusativ'e çevir: **Ich trinke den starken / einen starken / starken Kaffee**.
- Ertesi gün dişil bir isimle tekrarla (**die Milch · frisch**), sonra nötr (**das Brot · warm**).

- Konuşurken takılırsan **-en** de ve devam et. Durup düşünmek, yanlış ekten daha çok zarar veriyor.

❗ Derecelendirmeyi (**besser · am besten**) [sıfat derecelendirme sayfasında](#) ayrı anlattık — orada öğrendiğin **-er** eki **karşılaştırma** eki, buradaki **-er** ise **çekim** eki. Aynı harfler, apayrı iş: **ein besserer Wein** — ikisi aynı kelimede yan yana duruyor.

Bölüm 08 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 08 07 : 30

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+16

Tam testi çöz

22 soru · süreli · sonunda kural kırılımı

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ